

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — 2.
Vidéken " 8 K. " 4 K. 50 F.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint.
az udvarban hátul.

Zavaros napok előtt.

A kiegyezés válsága.

Az a nagy fekete felhő, amely hónapok óta ott lóg a politikai szembatáron, most már úgy megtelt, hogy minden pillanatban leszakadással fenyeget. A kormány alkudni is akart, kuruckodni is. Bécsben is meg akarta őrizni pozícióját, idehaza is. Már pedig mindenütt beválhat ez, de a gazdasági politikában okvetlenül kudarcot vall.

Ennek a fiaskónak bekövetkezése most fenyeget. És nem is fog elmaradni. Vagy az eddigi tárgyalások eredménytelenségének konstataásával jelentkezik, aminek nyomában kormányválság s eddig még elképzelhetlen bonyodalmak fognak járni, vagy pedig — és ez a rosszabbik eset — a kormány saját pozíciójának mentéséért talál módot, hogy megköthesse a kiegyezést. Ez pedig csak az ország legfontosabb érdekeinek feláldozásával járhat.

Ez a legközelebbi napok sivár perspektívája. A tegnapi minisztertanácsban hozott határozat, hogy az osztrák kormánynak a junktimára vonatkozó kívánságát ridegen visszautasítják, még nem föltétlenül hitelességű tájékoztatás a kormány terveire. Nem lehetetlen

az sem, hogy hirtelenül jelentkeznek majd szempontok, amelyek az osztrák kívánságokat az ország előtt tetszetős színben kívánták feltüntetni. Ma reggel a kormány egyik ujságjában már bizonytalanul tapogatózó célzás történik is a kvótaemeléssel ellentétére. Valami olyanféle kijelentést irnak egy beavatottnak mondott forrás címére, hogy kvótaemeléssel csak a katonai kérdések megoldásával lehet beszélni.

Hát mégis van eset arra, hogy emeljék a kvótát? Ez az ország, mely százezrével bocsátja tengerre népét idegen hazát keresni, mert maga nem tud kenyeret adni nekik, melynek ipara nincs, kereskedelme az osztrák érdekeknek végez ügynöki szolgálatokat, fizethet még többet a monarchia céljaira? A katonai kérdések megoldása: ez jelenthet annyit is, hogy a létszámemeléssel fejében emeljük a kvótát. Mert más vívmányokra igazán nincs ezen a téren kilátás.

Egyelőre azonban nem tudni semmit. A kormány az este utazott Bécsbe és úgy áll a dolog, hogy semmi módon nem akarja hagyni magát. Sokáig a bizonytalanság semmiesetre sem tart. Már talán holnap kitudódik, mi van ezzel a híres junktimmal. S akkor kezdődhetnek az — újabb találgatások.

POLITIKAI HIREK.

Andrássy a választási reformról.
Egy ujságírónak gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a választási reformot illető kérdésére a következő választ adta:

— A reform készül; egész nyáron csak azzal foglalkoztam. Áttanulmányoztam s részben már föl is dolgoztam az anyagot s annyira haladtam, hogy nem sokára a minisztertanács elé terjesztem a javaslat alapelveit. Remélem, hogy a többivel azután gyorsan el fogok készülni. Részleteket most nem mondhatok, de hiszem, hogy a népjog minden barátja meg lehet elégedve a javaslatommal. Nagyon természetes azonban, hogy a legnagyobb gondot fordítom arra, hogy a hirtelen átmenettel anarchiát ne teremtsünk s hogy megóvjuk a magyar állam nemzeti jellegét.

A Csokonai-kör működése.

Egy év eredménye.

A Csokonai kör múlt évi működéséről kiadott főtájkári jelentés tegnap jelent meg eszinos füzetben. A kör működéséről, egy év munkásságáról a következőket mondja a főtájkári jelentés:

Az irodalom mívelése, felolvasások keretében való népszerűsítése, bírálatok által való megvilágosítása, irodalmi ünnepek rendezése, a Csokonai-kultusz ébren tartása, fiatal írók támogatásával a jövőnek melegen lelkü előkészítése, a multak sirjában pihenő nagyok emlékének a halhatatlanság díszébe való előhívása, az irodalom és művészet

A szép özvegy.

A kis vendéglőben napról-napra sokan fordulnak meg. Nem a jó bor, nem az izletes étel vonzza annyira oda a vendégeket. Erősebb mágnese van annak a barátságos hajléknak: egy szép asszony.

Szép asszonynak tüzes szeme, szédítő mosolya, koral piros ajka csábítja oda a vendégeket. Nem jó a bor, de a szép asszony tekintete, édes szava szédíti el az embereket.

Milyen angyali teremtség ez a tüzről pattant mollett kis asszonyka. — Gyönyörűség hallgatni szavát, mikor beszél. Jókedve, boldogsága mégis mintha nem volna tökéletes. Az imádók, a tisztelők és rajongók serege nem vidítja fel annyira, hogy csak pillanatra is feledni tudná multját.

Szép leány volt ... Akkor még több rajongással vették körül. Egyszer aztán megszólalt az ő szíve is. Szerelmes lett s hozzáment feleségül ahhoz, akit szeretett.

Milyen szép reményekkel nézett a jövő felé. Jó sorsa megengedte, hogy azé legyen a szép Szeréna, akit szeret. És ez a boldogság nem tartott sokáig. Még el sem oszlott a szívének hamvassága s férjét kiragadta a halál szerető karjai közül.

Özvegy lett.

Új életet kellett kezdeni, küzdeni a sorssal, dolgozni a kenyérért. Mihez kezdjen? Már ez is nagy gondot okozott neki? Végre aztán, kis vendéglő vezetésére szánta el magát.

És egyszerre eloszlott a kenyérkereset gondja. Látogatott, kedvelt hely lett a kis vendéglő. Ömlött oda a vendégsereg. És a szép özvegy tudta nagyon jól, hogy mindaz, aki jön, nem a borért, de ő érte jár oda.

De boldog is lenne akármelyik, ha a szép asszony azt mondaná egyszer:

— Itt hagyom a vendéglőt, meguntam, annak a felesége leszek, akit szeretek! Pedig akit szeretek, az nem adhatna gondtalan életet!

De sokat elgondolta ezt magában egy gondór fűtő ifju: Pál is, aki mindennap eljárt a kis vendéglőbe, meghuzta magát egy szegletben, haligatta boldogan a szép asszony szavát és elfojtotta szívében a fájdalomt.

— Nem lehet, nem szabad őt szeretnem! Ha hozzám jön, nem adhatom meg neki a gondtalan életet. Szeretem és nem viszem az élet küzdelmeibe. Amíg itt lesz, amíg özvegy lesz, ömlik a kis vendéglőbe a pénz és gondtalan az élete.

Csak titkon váltott pillantást a szép asszonynyal s ezzel a tekintettel néha egy-két jó szóval esititgatták a szívüket.

A szép özvegyet pedig ünneplik, dícsérik, rajongják és ő a gondtalan megélhetésért nem engedi, hogy újra megszólaljon a szíve.

Az az ifju szeretett igazán. Imádják, mert annak gondtalan életéért ő is feláldozta szerelmét.

R.

Borsajtóink és kutszivattyuink

DEBRECENI VASONTÓDE ÉS GÉPLAKATOSSÁG.

tökéletesebbek és olcsóbbak minden versenygyártmánynál. Elsőkézből feltétlenül jótállással árusítjuk Péterfia utca 13. szám alatti raktárunkból.

helyi művelőinek a velők rokonszenvezőkkel társaságba gyűjtése, az országos irodalmi társaságokkal való kapcsolódás, ünnepeikben való részvétel s viszont a mi ünnepeinkben az ő díszes részvételük — és a rendeltetésünk sorába foglalt sok egyéb feladat szívesen vállalt, lelkiismeretesen teljesített munkánkat képezte ebben az évben is.

Tagjaink közül többen szépirodalmi kötetekkel jelentek meg a közönség előtt (Oláh Gábor, Gál Zoltán, Kuti Sándor, Szávay Zoltán). Egyesek a színműirodalom művelői közt nyilvános szóhoz és sikerhez jutottak (Könyves Tóth Kálmán, Boldisár Kálmán, Szávay Gyula). A tudományos irodalomnak is voltak művelői (dr. Rácz Lajos, dr. Barcsa János). Egy tehetséges fiatal író (Kuti Sándor) a kör műve kiadásában gyámolított; a kaszinói Kazinczy-pályázat bírálói tisztát teljesítette, ebben biztató tehetségek számára, vert arany foglalatban, serkentő babérleveleket segített osztani, s végül száz aranyas (1000 kor.) pályadíjat tözött ki a Telegdi Kovács László alapítványából vidám, dalos magyar színjátékra.

A tél folyamán felolvasó üléseket tartott, szám szerint 5-öt, ezek egyikét, a nov. 17-ikét, hagyományos kegyelettel Csokonai emlékének szentelve. E felolvasó ülések voltak azok az alkalmak, melyeken a kör az irodalmi társalgás nyelvében Debrecen széplelkű közönségével érintkezett felolvasó üléseink — talán nem esünk szerénytelenségbe, ha mondjuk — élvezetek és érdekesek voltak legalább ezt olvastuk le mindig nagyszámu közönségnek megelégedett arcúlatáról; egyik ily ülésünkön — talán a legérdekesebb ez volt — Dóczy József mutatta be szép magyar dalait, ének- és zenekísérettel. A felolvasások műsorát tulnyomó részben a helyi irodalom és művészet szerepvivői töltötték be s ezzel mintegy kialakulni törekedett a maga önállóságában a debreceni irodalmi és művészeti tüzhely.

Boeckay emlékére — szobrának leleplezése alkalmából — irodalmi ünnepet rendeztünk Balassa Bálint földi maradványainak országos irodalmi ünnep keretében történt díszletetésén, a kolozsvári nemzeti színház avató ünnepén s azokon az ünnepeken, melyeket rendeztek Bősörményben Boeckay, Kolozsváron Árpád fejedelem, Eperjesen Greguss Ágost, Debrecenben Thaly Kálmán, Budapesten Diószegi emlékének, képvisével a Csokonai kör megjelent; ez utóbbi ünnepen éppen egyik érdemes tagja, Barcsa János tartotta az ünnepi beszédet.

A Csokonai-kultusz körül való buzgólkodásából legyen fölemlítve, hogy a közimvelődési házban birt otthonában megnyitotta a kör a Csokonai-ereklyétárát, kézirat- és könyvgyűjteményt magában foglaló Csokonai szobát, mely Lomlóssy Artur alelnök teremtő erejének és dr. Barcsa János tagtársunk rendező szakavatottságának fényesen beszélő alkotása, amelyet a látogató igaz megindulás és eszményi gondolkodásba való elmélyedés nélkül nem tud elhagyni. Az ereklyétár a városi muzeummal kapcsolatosan látogatható.

Csokonai műveinek népszerű kis gyűjteményes kiadása a kelendőség könnyű szárnyain hordozza egyre szélesedő körökbe a költő nagy nevét. Közvetlen megoldandó feladatának tekinti a kör a költő műveinek képes diszkiadását és méltó életrajzának már megkísérelt megírását.

Fölemlítve a kör szavát a debreceni egyetem érdekében. Ünnepi felolvasó-ülést tervezett, hogy ott nagyhirű magyar tudósokat szólaltasson meg a debreceni egyetem mellett. Ez a terv, az illetők közbejött személyi viszonyai miatt egyelőre nem volt megvalósítható.

A debreceni szabadiskola ez ideig tanfolyamait is támogatta szerény erejéhez mérten 100 koronával s ezt a támogatást készségesen állandósítja is.

Belső helyi kötelességei sorában nem hanyagolta el az Emlékkert rendezésének, a Szombati—Veresmarti emlék szerencsésőbb elhelyezésének kérdéseit s meg vannak a tervei és gondolatai a falainkat díszesítő emléktáblák kegyeletes kiegészítésére és a közimvelődési ház ügyének megoldására nézve.

Közvetlen közelében áll a kör egy méltó szeretettel felkarolt és buzgó tagjai derék munkájával immár befejezéshez jutott gondolata megvalósulásához: ez a Debreceni Fűvészkönyv százados emlék-ünnepe és azzal kapcsolatban Diószegi Sámuel és Fazekas Mihály emlékének felállítására, ünnepi felavatására. Az emlék-ünnepek kereteinek kiszélesítése és kivált egy nagyobb szabású és művészibb becsű szobormű létesítése készítette a kört arra, hogy a f. év májusára tervezett ünnepséget őszre halassza. Ősszel azonban a nagyokhoz méltó ünnepség keretében, méltó arányokban és művészi megjelenésben veszi át Debrecen földjén díszhelyét az emlékmű, mely, hogy ekként jelenhessen meg a köből és ércből való halhatatlanok helyi társaságában, az köszönhető a város, az ev. ref. egyház, a kollegium és a Diószegi rokonok (Sámuel leszármazó közül Karap Mór és Ferenc örökösei) széplelkű és áldozatot nem sajnáló elhatározásainak. Ezek nélkül a Csokonai-kör erejét fölülmulna volna ilyen emlék-állítására.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Egyházigazgatási ülés. A debreceni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága szept. hó 11-én, délután 3 órakor az egyház tanács-termében ülést tart. Tártyak: folyó ügyek.

Általános sztrájk

október hó 10-én.

Budapesten és az egész országban.

Általános választói jogért.

A magyarországi szociáldemokrata párt bizalmi testülete, mely az összes szakszervezetek bizalmi férfaiából áll, az éjjel tartott értekezletén elhatározta, hogy október 10-ére, vagyis a parlament összeülésének napjára kimondja az általános sztrájkot Magyarországon. Ez a legújabb politikai szenzáció, amely mellett a kiegyezés és a horvát politika körül folyó taktikázás teljeseen a háttérbe szorul.

A tegnapi éjjeli értekezleten Bokányi Dezső elnököt, aki ismertette a politikai helyzetet és különösen kiemelte azt a körülményt, hogy a kormány eddig sehol, semmiféle kötelező nyilatkozatot nem tett az általános szavazati jognak törvénybe iktatása érdekében. Ezért azt javasolta, hogy a szociáldemokrata párt október 10-ikén mondja ki az általános sztrájkot az egész országban. Az indítványt, miután többen hozzászólottak, egyhangulag elfogadták.

Együttal kimondták azt is, hogy felhívják az egész ország népét csatlakozásra. Ne legyen október 10-én egyetlen olyan város és község sem, ahol dolgozó munkást láthatnak. Az egész országban legyen

általános munkaszünet

és a nép mindenütt gyűlésekkel és tünteté-

sekkel mutassa ki, hogy követeli az általános, titkos választójogot.

VIDÉK.

Agyonvert katona. Zombolyáról táviratozzák: Wéber Miklós közlegényt tegnap Kiskomlóson több pajtása megtámadta és agyonverte. A tetteseket letartóztatták.

A tanád—ermihályfalvai vasút. A Tasnád községtől Ermihályfalváiig építendő vasút költségeinek fedezésére Szalacs községe, melyet szintén érinteni fog a vasút, legutóbbi közgyűlésén 100.000 koronát szavazott meg törzsrészvények ellenében. Az összeget 50 éves törlesztésre valamelyik hazai pénzintézettől fogják felvenni.

A közös konyha előkészületei.

A kiküldöttek tapasztalata.

Mi az eredmény?

(Saját tudósítónktól.) Az az érdeklődés, melylyel városunk közönsége a közös konyha iránt viseltetik, előre is biztosítja a nálunk közelebb felállítandó közös konyha sikerét. Épp ez utóbbi érdeklődésben az eszme hívei már a multkorai gyűlésükből bizottságot küldtek ki, hogy a más városokban már felállított közös konyhákat tanulmányozzák.

A tanulmányutról visszatért Matolcsy László dr.-t tudósítónk tegnap felkereste és a tapasztaltak felől megkérdezte. Matolcsy tanár a következőket adta elő:

— Az előkészítő gyűlés megbízásából hárman utaztunk el a már meglévő közös konyhák tanulmányozására. Elsőben is Nagybecskerekre mentünk. Itt azonban a közös konyhát korántsem oly fényes eredmények közt találtuk, mint azt a hírfestette. Ennek tudható be, hogy két kiküldött társam nem is jött velem tovább más városba. E körülményből következően, itthon aztán sokan azt gondolták, hogy az egészséges és életre való eszme egyáltalában meg sem valósítható s már-már kezdtek pártoló véleményükben meg-ingani.

Pedig a helyzet korántsem ily nehéz. Mert a kiküldetés fényes eredménnyel járt. Ugyanis oly tapasztalatokat szereztem, hogy a látott minták egyikére Debrecenben is sikeres eredményekkel állítható fel a közös konyha.

Jártam Nagybecskereken, Nagyváradon, Temesváron és Szegeden, ahol már a közös konyhák működnek. Figyelemre csak a nagybecskerekit és temesvárit lehet méltatni.

Mindenektől eltekintve hosszabb fejtegetés helyett a nagybecskereki és temesvári közös konyha működése, szervezete közt levő különbséget röviden a következőkben foglalhatom össze:

Először is a nagybecskereki közös konyha érzelmi alapokon áll és két embernek garanciáján nyugszik, míg a temesvári első közös konyha önszervező társaság; mint korlátolt felelősségű szövetkezet, törvényeszkilleg bejegyzett cég működik.

Tartós

iskola öltönyöket a legolcsóbban s legnagyobb választékban lehet vásárolni csak

Gerő E.

férfi- fiu- és gyermek ruha nagy áruházában Debrecen.

Piac-u. 41. (a nagy- trafikálépen szembe)

Másodszor: Nagybecskerekén apránként szereznek be mindent, mint valami kis háztartásban, de a temesvári konyha kötelességeit csinál és nagyban szerez be mindent. Tehát a nagybecskereki konyhát dirigálja és veszélyezteti a piac, a temesvári pedig uralkodik azon. Csak egy példát: a húst a temesvári konyha 1 korona 44 fillér napi áron szerezte be elsőben, a kikötés csak az volt, a mit elérni tudtak, hogy esont és nyomtaték nélkül kapták. A harmadik napon jött a másik mérszáros ajánlata, a mely ugyanazt az árut, ugyanazon feltételek mellett, tíz százalékkal olcsóbban szállította. A temesvári konyhán az ötödik napon a tervbe vett adagoknak kilenctized része előjegyezve volt és így október hó 1-én már megnyílik a második közös konyha.

Tehát ime e bizonyosság, hogy a helyes alapra fektetett közös konyha prosperálhat, uralkodik a piacon, irányítván azt. Sőt mint a városi élet egyik kiemelkedő tényezője, külön rendőri őrszemet kapott, tekintettel a naponta ott összegyűlő eselődökre és kapott hatalmas izzó villamivillamipát is.

Az előadottakból az a következtetés vonható le, hogy a közös konyha intézmény helyes vezetéssel kitűnő eredményeket ér el s mint ilyen, nálunk is szükséges intézmény és felállítása már tovább nem halasztható. *Létesülni is fog, de csak a temesvári alapokon.* Így is indul el a kiküldött bizottság, amely már a mai nap folyamán ülésezik, hogy elaboratumát minél előbb a közgyűlés elé terjessze.

A debreceni közös konyha ügyének jelenlegi állására nézve, feltett kérdéseinkre Matolcsy dr. a következőket mondta:

— A debreceni közös konyha ügye eddig kitűnő kilátással biztat. Ugyanis nálam 92 jelentkező van, akik 120—130 adagot jegyeztek elő. Ez teljesen elég egy konyha felállításához, úgy, hogy, aki ezután később jelentkezik, az első konyhából legnagyobb valószínűség szerint kimarad.

Lehet különben, hogy a legközelebbi nagy gyűlésen két, esetleg három csoport is alakul s az mindegyik külön-külön, de a temesvári alapon szervezi a közös konyhát.

VÁRMEGYE.

Ló- és szarvasmarha-díjazás. Hajdu vármegye gazdasági egyesülete október 20-án Balmazújvároson ló- és szarvasmarha-kiállítást rendez. A lovakra 450, a szarvasmarhákra pedig 1000 korona értékű díjakat tűztek ki. Kovács Gyula alispán átírt a debreceni üzletvezetőséghez, hogy a kiállítás napján külön vonatot indítson Balmazújvárosra. Ugy értesülünk, hogy a külön vonat október 20-án reggel 8 óakor fog indulni a kis állomásról.

Az egri érsek alapítványa. Erzsébet királyné halálának évfordulója tegnap volt. A legszebben emlékezett meg róla e napon Samassa József egri bíboros-érsek, aki alapítványt tett e nap emlékére, amelynek 50—50 koronás kamatait tegnap osztották ki 4, nagy családú özvegy asszonynak, a kik a legszebben áldották Magyarországot nagyasszonyának emlékét. A legjellemzőbb az, hogy az érsek felekezeti különbségre való tekintet nélkül tette és arra való tekintet nélkül is kapták azt az arra való érdemesek. Ez is az ő fenkölt gondolkozá-

sának és nemes-szívűségének a tanubizonyossága. Az alapítvány kamatait ugyanis — ref. özvegyek kapták.

Fedeztetési állomások. Hajduvármegye hármass bizottsága tegnap délelőtt tartott ülést Kovács Gyula alispán elnökle alatt. Jelen voltak: Ványi Lajos, a lóavató bizottság elnöke, Dávidházy Sándor tb. főjegyző és Csepreghy Béla mén-telepi hadnagy. A bizottság megállapította a fedeztetési állomásokat, amelyek a következők: Hajduböszörmény, Hajdunánás, Hajduszoboszló, Püspökladány, Nádudvar, Földes, Hajduszóvát, Hajdúhadház, Hajdudorog, Egyek, Hajdusámson, Vámpércs, Tiszacsege. Megállapították a köztenyésztésre szánt magán ménnek vizsgálati idejét is: Böszörményben okt. 15-én, Balmazújvároson okt. 16-án, Egyeken okt. 25-én, Hajdudorogon okt. 26-án, Tégláson pedig okt. 29-én lesz

Angolok Debrecenben.

Idegenek tanulmány-utja.

Nem tagadja senki, hogy Debrecennek híresek az iskolái, sok egyéb mellett még a cigány zenészei és tornászai is.

Ezen a két utóbbi kiválóságunkon tegnap sokat gyönyörködött dr. Lundie edinburgi (Skócia) orvos és felesége is, akik a magyarországi viszonyokat jöttek tanulmányozni.

Lundie ur a magyar kálvinista Rómát is eljött tanulmányozni és sok figyelemre méltó dolgon kívül nagyon megtetszett neki cigány zenekarunk és a tornászaink.

Az előkelő angol orvos, aki a magyar ref. egyház viszonyait tanulmányozta Debrecenben, Csiky Lajos lovag és Balogh Ferenc tanárok társaságában megtekintette az atletikai club tornagyakorlatát, azután pedig meghallgatták a „Hungáriá”-ban a Magyar testvérek zenekarának hangversenyét. Mindkettőben gyönyörűségük tellett.

Szép beszédet mondott a főiskolában dr. Lundie, aki azt mondta, hogy a testvériség eszméjét hirdeti; az elme, szív, lélek és test egyformán való kiképzésének a híve, mert az egész világon az igaz emberek társaságát keresi ő is és minden angol; ezt pedig itt megtalálta. A derék angol orvos beszédét Csiky tanár tolmácsolta.

Este a Lundie-házaspár a Hungáriában gyönyörködött a Magyar testvérek művészi muzsikájában, a kik elhúzták az angol himnust is a vendégre való tekintettel, majd

pedig utána a Rákóczi-indulót, ami nagyon megnyerte a vendégek tetszését.

Körkép a Hortobágyról.

Érdekes ajánlat.

Festőiskola.

A Hortobágy hasznosításának sokat bolygatott kérdése bejárta az ország lapjait és hirt vett róla Paul festő is. Ez adta meg neki az ötletet ahhoz, hogy a Hortobágyot, — amely szerinte nemsokára elveszti régi jellegét, — megfesse és a hortobágyi életet nagyszabású körképben megörökítse.

Paul eljött Debrecenbe, látogatást tett Weszprémy Zoltán főispánnal s úgy ő vele, mint más illetékes faktorokkal közölte tervét, amelyet ma írásban fog benyújtani Debrecen város tanácsához.

Paul a hortobágyi csárdában egy szobát és a körkép felvételeihez a Hortobágy bejárásához fogatot kér. Néhány hét alatt elkészíti a hortobágyi körkép vázlatát és azt a hatóság kiküldötteinek bemutatja. Ha a tervet megnyeri a város tetszését, akkor a Hortobágyról nagyszabású, harminc méter hosszú körképet készít, a Fesztői Árpád „Magyarok bejövetele” című körkép mintájára, amelyet a város erre alkalmas épületben helyezne el s belépő díjak mellett mutogatna az idegeneknek.

Paul festő munkájáért tizezer koronát kér.

A hortobágyi körkép tervén kívül még egy másik ajánlattal is a tanács elé lép. Festőiskolát akar létesíteni. Helyiséget és világítást kér hozzá s ennek fejében minden évben kiképez a festésben két ifjút, a kiket a városi tanács jelöl ki.

Az ajánlatot ma terjeszti be Paul a városi tanácshoz és úgy lehet, hogy a holnapi ülésen már foglalkozni fognak vele.

UJDONSÁGOK.

Harminc éves jubileum.

A tüzoltóság ünnepe.

A debreceni önkéntes tüzoltó testület elsején éri meg fennállásának harminc éves fordulóját.

A tüzoltó-testület a jubileumi évfordulót szerény keretek közt ünnepli meg. Ünnepi gyűlést tart, amelyen visszapillantást vetnek a testület harminc éves működésére, fejlődésére stb. A gyűlés napján este pedig a laktanya udvarán szerény murit tartanak.

A tüzoltótestület jubileumát azonban a közönség elismerése fogja még értékesebbé tenni, amelylyel lelkiismeretes, humánus és önfeláldozó működésének adózni fog.

Hol tölthetjük kellemesen időnket?
Széchenyi kávéház és szállodában

(Petőfiter) Minden este zeneestély. Figyelmes és pontos kiszolgálás, — Olcsó szobaárak (50 krtól) feljebb. Egész éjjel nyitva. Tisztelettel **REIK JAKAB.**

A megyei telefon.

A bekapcsolás feltételei.

A posta értesítése.

A megyei telefonhálózat elkészült. A legtöbb helységgel telefonon beszélgethet már Debrecen s viszont. A postahivatal most becsátotta ki a bekapcsolásra vonatkozó feltételeit s azt a közönség tájékoztatására a következőkben reprodukáljuk:

A hajdúvármegyei törvényhatósági távbeszélő hálózat kiépítése már annyira előhaladt, hogy Vámspéc ezen forgalomban meg is nyitlatott, minélfogva ha a debreceni távbeszélő-hálózat előfizetői, a törvényhatósági távbeszélő-hálózat előfizetőivel akarnak beszélni, ezért a rendes előfizetési díjon felül, a törvényhatósági forgalomban résztvevő mindegyik főállomásuk után — legalább egy évi időtartamra — még évi (24) huszonnégy korona bekapcsolási díjat fizetnek, s ennek megfizetésére magukat 1 koronás p. ü. bélyeggel ellátott új kötelező nyilatkozat kiállításával, illetve a régi nyilatkozatra vezetett pótnyilatkozat aláírásával kötelezik. Azok az előfizetők pedig, kik ezt tenni nem hajlandók, valamint a nem előfizetők csak a nyilvános állomásokról 1 korona beszélgetési díj ellenében beszélhetnek 5 percenként.

Mártonfalva környékbeli távbeszélő központ és az ahhoz csatlakozó előfizetők pedig mindaddig, míg az egész vármegyei hálózat ki nem épül, illetve a forgalomba be nem vonatik, továbbra is a környékbeli forgalomban vesz részt, vagyis a régi állapot tartatik fenn.

Debrecen, 1907. szeptember 10.

Csatth,
felügyelő.

* **Miniszteri biztos.** A debreceni felsőbb kereskedelmi iskolában szeptember hó 25-én tartják meg a pótérettségi vizsgálatokat. A kereskedelemügyi miniszter az érettségi vizsgálatokra miniszteri biztosként Szentkirályi Livadart, a kereskedelmi és iparkamara alelnököt nevezte ki.

* **A mártonfalvi telefon váltsága.** E címen megjelent tegnap közleményünk tárgyában tegnap d. e. szenzációs fordulat állt be. Kovács József polgármester intervenciójára Kolozsvári miniszteri tanácsos, műszaki főigazgató elrendelte, hogy az eddigi állapotot helyreállítsák. 24 óras szünet után ma délután már újra zavartalanul beszélhettek az előfizetők. A végleges döntés akkor lesz, ha megnyílik a hajdúvármegyei egész hálózat.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Matkó Mihály ev. ref. 3 hónapos, Gorzsás Lajos ev. ref. 11 hónapos.

* **Nagybeteg szobrász.** A nem rég Debrecenben letelepedett, fiatal szobrászművész: Somogyi Sándor, aki a fűvészkerti Diószegi-Fazekas-émlékművön szorgalmasan dolgozott, váratlanul megbetegedett. A fiatal művész a műtermében hirtelen rosszul lett, erős láz győtri. Oly hirtelen tört ki rajta a betegség, hogy egyelőre a műtermében fekszik, ahonnan ma vagy holnap fogják a lakására szállítani. A nagybeteg szobrászt dr. Grósz Pál gyógykezeli, aki maga is súlyosnak tartja állapotát. A betegség még nem fejlődött ki teljesen, de már is megállapította az orvos a tüdőgyuladást és jégtömlőket rakatott a tüdő jobb szárnyára. A szoborművön most három művésznövendék dolgozik. A gipszmintáról a pont-felvételeket végzik szorgalmasan, hogy a munkával Somogyi betegsége alatt se késlekedjenek. A szobor leleplezése így is novemberre marad.

* **A vásártér világítása.** Eddig sokszor hangzott fel panasz a miatt, hogy a vásártéren csupán a Nyugoti-sor háziora előtt vannak gázlámpák, míg a széles terület másik oldala, ott, ahol a honvédhuszár-laktanya húzódik el s ahol pedig a legnagyobb a közlekedés, sötétben maradt. Most ezen az állapoton segítenek. A kaszárnya előtti hosszú uton is helyeznek el lámpákat. A légszuszgyár már meg is kezdte a munkálatokat s néhány nap múlva már ott is világítani fognak az új légszuszgyárak.

* **A szerelmes leányzó.** A helyi lapok útján ismertté lett a debreceni közönség előtt Kudena Antónia neve. A heves vérű amazon viselt dolgait megirtuk mi is. A vitriol hősnőnek természetesen sehogy sem tetszettek a lapok hírei, mert azok az ő számításait keresztülhúzták. A bankhivatalnok ellen intézett támadásai visszafelé sülték el, aki fenyegetéseire feljelentéssel élt. Kudena Antónia ennek dacára folytatta az ostromot a szorongatott tisztviselő ellen, akit most már lelővéssel fenyegetett. Utóbb már annyira vakmerőbb lett, hogy attól sem riadt vissza, hogy nyílt utcán ismételje meg fenyegetését. A veszedelmes amazont végre is a rendőrség kiutasította a városból; tegnap vonatra ültette és Bécsig meg sem állanak vele.

* **Mintaszüretok tartása.** A földművelésügyi miniszter az okszerű szüretelés és borkezelés terjesztése céljából elhatározta évenként más-más helyeken mintaszüretok tartását. Szükséges ez azért, mert tagadhatatlan, hogy a pincegazdaság és borkezelés terén még mindig igen sok a teendő. A bor minőségének javítására vonatkozó intézkedések a szüretnél kezdődnek. Ennélfogva a helyes szüretelés gyakorlati bemutatása végett, a legjobb szüretelési eszközök, valamint azok helyes kezelésének megismertetése végett a miniszter vidékenként az állami szakkozagek vezetése mellett mintaszüretok tartását határozta el. Ezek a mintaszüretok a gazdasági egyesületekkel, helyközösségekkel s a hol vannak, pinceszövetkezetekkel karöltve és mindenekfelett a közérdek szem előtt tartásával évenként más-más olyan helyeken rendeztetnek, a hol azokra legnagyobb szükség van s a hol legkönyebben és minél több termelőnek és szőlőkezelőnek nyújtható alkalom arra, hogy a mintaszüre-

ten részt vehessen es a helyes szüretelésre vonatkozó teendőket gyakorlatilag elsajátíthassa. A folyó évben tizenegy helyen fog ilyen mintaszüret tartatni, még pedig az egri, bihariószegi, kecskeméti, ménési, nagyenyedi, pozsonyi és a tarcali vincellériskolánál, a pécsvárad szőlőtelepen, továbbá Zala, Borsod és Bereg vármegyék területén később meghatározandó helyen.

* **Debreceni csalónő a fővárosban.** A fővárosból jelenti tudósítónk, hogy a Király-utcában lakó özv. Rácz Jánosnéhoz beállított a napokban egy 45 év körüli debreceni asszony, a ki azzal, hogy fiát akarja megházasítani, napokig a nyakukon élösködött, azután pedig a család drágasádaival eltűnt. A rendőrség kutatja a tolvaj rokont.

* **Elfogott szélhámósok.** Az ügyészséghez tegnap a szováti csendőrök két falusi szélhámóst kísérték, akik egyszerű, hiszékeny parasztokat a gyors meggazdagodás örve alatt csaltak lépre. A szélhámósok parasztok: Kazniczki György és Obis Lajos szerettek néhány darab új egykoronást, a melyekről lenyomatokat készítettek. Ezeket a lenyomatokat azután — mint a pénzesináláshoz kiválóan alkalmas gépezetet — jó pénzért osztogatták. Szélhámósokokról tudomást szereztek a csendőrök is, akik elfogták a csalókat. Kazniczki György egy ízben hasonlót bűnért már hét hónapot ült. Obis azonban eddig büntetve nem volt.

* **Vaggonhiány — sóínség.** A szénhiány kezdetével egyidejűleg ország-szerte érezhetővé vált a vasuti kocsik hiánya folytán a sóínség. Köztudomású, hogy a sóforgalomnak őszkor van a fővadja, amikor is hétszerakkorára növekszik a sószállítás, mint az év többi időszakában s ez az évad szeptembertől január közepéig tart. Az idén pedig, csakugy, mint tavaly, éppen szeptember elején kezdődött a vagonhiány s azóta egyre fokozódik. A máramarosi s erdélyi sóbányák már mind kitermelték azt az óriási sómennyiséget, — amely ilyenkor a fogyasztás részére szükséges; a sókereskedők megtették a kellő időben a megrendeléseket és azokat a sójövendék bérletése a legpontosabban el is intézte, de a vagonhiány miatt a vasutak a sötétrendkívül késedelmesen szállítják. A marosújvári és máramarosi sóbányáknál csaknem 120.000—130.000 métermázsza só várja az elszállítást s a fuvarozás lassu volta miatt már ország-szerte érezhető a sóínség. A vasuti teherkocsikat most a gabona- és szénforgalom foglalja el s így egyelőre kérdéses, hogy mikor kerül a sor a sószállításra.

* **A debreceni torna egyesület vasárnapi versenye.** A debreceni közönségnek ritka látványosságot lesz alkalma szemlélni a nagyerdei sporttéren. Most vasárnap tartja meg ugyanis a Debreceni Torna Egyesület őszi versenyét. A nevezések még egyre érkeznek a főváros és vidék egy szőlővén minden számottevő egyesülettől. Előreláthatólag sporteseményeket fognak eredményezni a kitűnő erők találkozásai. Városunk ezen agilis egylete fejlődésének tanuságát fogja adni s a debreceni közönség bizonyosan tüntetni fog tömeges megjelenésével, kitartással dolgozó athlétáink mellett.

* **Antidol fejfájás és nátha ellen** a legjobb. Ára a mai naptól 60 fillér.

* **Hirtelen rosszul lett.** Róth Mihály kereskedő az este 8 órakor a Szent Anna-utcán összeesett. A mentők szállították a lakására. Az orvos megállapította, hogy alkohol-mérgezés idézte elő a rosszulletet.

* **Dombok az utcákon.** Már hetek előtt felállították Debrecen utcáin a villamoshuzalok vezetésére szánt oszlopokat. A felállítások alkalmával minden oszlop helyén nagycsomó föld került ki a szekérutrá s ezek apró dombokban még ma is ott éktelenkednek az utcákon. Hogy szépséghibát képeznek, nem volna olyan nagy baj, mert hiszen a formátlan oszlopok amugy is és állandóan jelképei lesznek annak, de hogy közlekedési akadályt teremtenek, az már olyan jelentős körülmény, amely felett eddig sem lett volna szabad elsiklani. Pedig ezek az apró dombok különösen szűkebb utcákon nemcsak megnehezítik, de veszélyeztetik is a közlekedést. Az éjjel két szekér haladt szemben egymással az Arany János utcán. Gyanútlanul térték ki egymással, de a szűk utcán az egyik sebes hajtás közben az oszlop melletti dombra hajtott fel, a szekér felfordult s a kocsis kibukott. A szekér egyik kereke eltört, a kocsis meghorzosolta a könyökét. Nem valami nagy dolog, de eléggé intő példa, — hogy a dombok minél előbbi eltakarítására szigorú utasítást adjanak ki. Ha valamelyik debreceni polgár építkezés után a háza előtt hagyna valami kis földrakást, nem néznék el neki. Miért nézik el hát a villamossági vállalkozóknak?

* **Új kalapos műhely.** Tisztelettel értesítem Debrecen nagyérdemű közönségét, hogy Békés Gyula ur kalapos-műhelyéből kiléptem. A fenti cégnél 5 éven át mint munkavezető voltam és most magam számára hasznosítandó kalapos műhelyt nyitottam, hol a mai kornak és legkényesebb ízlésnek is megfelelő férfi és női kalapok tisztítását, valamint cilinder vasalását és javítását jutányos ár mellett eszközölhetem. A midőn ezt a t. nagyközönség tudomására hozom, azon kéréssel fordulok minden jóakaróhoz, hogy engem törekvésimben pártfogolni méltóztassék. Beliczay Lajos kalapos, Dégenfeldtár 3 (Kenyér-piac).

* **Ügyes fiu, mint üzleti kifutó,** alkalmazást kap Letzter József fényképészeti műtermében.

* **Szeplő, májfoltok, persenések ellen** biztos hatású a Rózsa arkenőcs. Üdeséget, bájt kölesönöz az arconak. Tégely ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogeriájában, Debrecen, Kossuth-utca 6.

* **Amerikai férfi és női cipők első** rendű minőségben beszerezhetők Tolnai Dániel cipőáruházában. Debrecen, Piac-utca 49. szám.

* **Szabó-féle pármal Ibolya-szappan** a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes, lágy habzása, finom ibolya-illata s bőrpuhító hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla piporeszappangyáros Miskolcon. Darabja 80 fillérért kapható: Debrecenben Jóna és Jóna, Rácz Herman droguistáknál, Márton Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Bonyáts E., Komlóssy L., Mentze H., Kálnay L., Füstös D. üzletében. Ujfehértón Trón Gyulánál, H.-Szoboszlón Körner Bélánál.

* **Megérkeztek:** az Iskolai idényre leány és gyermek felöltők, gallérok stb. újdonságok Halmágyi Sámuel áruházába.

* **Világhírű Habig kalap** újdonságok megérkeztek *Fenyő Sándor* céghez Piac-u. 63.

* **Ügyes, csinos fiu** fizetéssel tanulóul felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Botrányos megyegyűlés. Darabantok és 48-asok.

Legyalázott főispán.

Marosvásárhely, szept. 10.

Marostorda vármegye mai közgyűlésén óriási botrányok támadtak *Erődsy Sándor* főjegyző fölfüggesztése miatt, úgy hogy még ifju *Ugron Gábor* főispán is menekülni volt kénytelen.

Jelen voltak a közgyűlésen Bethlen István gróf és Gáll Sándor 48-as képviselők is, de az ő tekintélyük is kicsi volt ahhoz, hogy a botrányt megakadályozzák.

Az első vihar *Erődsy* főjegyző fölfüggesztésénél tört ki. A főispán a helyére *Körösy József* főszolgabíró helyettesítette.

Irtózatos vihar tört ki erre. A főispánt mindennek elmondták. A főispán erre fölfüggesztette a megyegyűlést, majd, mikor újra megnyitotta, bejelentette, hogy *Erődsy* a fölfüggesztő végzést nem vette át kétszer sem. Ekkor a vihar újra kitört. *Reicher* Aladár szászrégeni szolgabíró és *Jeney József* községi jegyző a legalávalóbb szidalmakkal illették a főispánt, aki erre a közgyűlést újra fölfüggesztette.

Erődsy főjegyző a hivatala átadását ez alatt megtagadta, miközben a bizottsági tagok *Andrássy* és a kormányt szidták. Éktelenül kikelték a 48-as párt ellen is, mert azt állították, hogy az állásfoglalása törvénytelen.

Szünet után a teremben megjelent a beteg Nagy József alispán, aki elfoglalta az elnöki széket. A darabantok ölelték-csókolták az öreg urat, aki székfoglalásakor keményen leszidta a főispánt, akit mindenféle névvel, csak becsületes embernek nem.

Oly fenyegető volt a helyzet, hogy *Reichter h. főjegyző* az ablakon ugrott ki, hogy a megveretést elkerülje. Az alispán szemtelenségnek, disznóságnak nevezte a főispán eljárását, őt magát pedig disznó gazembernek. Ekkor jelent meg a teremben ifju *Ugron Gábor* főispán. *Jeney* jegyző fölemelt ököllel rohant neki, de lefogták, *Erődsy* fölfüggesztett főjegyző pedig a legalávalóbb szidalmakkal illette.

Künn az utcán 500 főtől tömeg várakozott. Sok embernél revolver volt.

TÁVIRATOK.

Kiegészítési tárgyalások.

Budapest, szept. 10. Ma délután utaztak Bécsbe a miniszterek után *Szterényi*, *Popovics* és *Mezőssy* államtitkárok, akik szintén résztvesznek a tárgyalásokban, amelyek most már teljesen véglegesek lesznek. A kormánynak megmásíthatatlan szándéka, hogy az osztrák junktimot elutasítja. Ezt a kérdést fogják tisztázni legelőbb; de ha ez nem sikerül, akkor a 2 miniszterelnök még a holnapi nap őfelsége elé járul

magyar kormány tudni sem akar a junktimról. Holnap délelőtt 11 órakor fognak tárgyalni legelőször és ha áthíghalhatatlan lesz az úr, akkor a két miniszterelnök kihallgatásra megy a királyhoz és benyújtja lemondását.

Montignoso grófnő nem megy férjhez.

Drezda, szept. 10. A Leipziger Neueste Nachr., mely a szász udvarral összeköttetésben áll, fel van hatalmazva arra, hogy a Montignoso grófnő újbóli férjhezmeneteléről szóló hírt a leghatározottabban megcáfolja.

Leégett gőzmalom.

Győr, szept. 10. Két napi égés után ma sikerült a tüzet eloltani, miután az az egész gyártelepet elpusztította. A meghalt 8 munkás temetése holnap lesz. A kár 1.750,000 korona körül van, mely azonban a biztosítás révén megtérül, mert a malom 5 intézetnél is biztosítva volt. A tűz okát még nem sikerült megállapítani, de sokan azt hiszik, hogy gyújtogatók keze működött közre.

Közös minisztertanács.

Bécs, szeptember 10. Holnap Aehrenthal báró külügyminiszter elnöke alatt közös minisztertanácskozás lesz, amelyen *Wekerle* és *Kossuth* vesznek részt. Ezen az ülésen fogják megállapítani a delegációk összejevelőinek határidejét is.

Az elsikkadt főnyeremény.

Baja, szept. 10. A bajai takarékpénztár elsikkasztott milliós főnyereménye ügyében a vizsgálatot *Schön Antal* elnökgazgatóra is kiterjesztették, a kinek letartóztatását várják. Az izgalom e miatt nagy.

Nagy banksikkasztás.

Szászváros, szept. 10. Az itteni városi panztárnál alkalmazott *Schuller Mór* után csak ma rovoncsoltak. Kitént, hogy ebben az évben még egyetlen tételt sem jegyzett fel. *Schuller* 36 éves és 100,000 kor. körüli összeget sikkasztott. *Mihályi Béla* rendőrkapitány *Hecker* Frigyes polgármestert vádolja a hanyag ellenőrzéssel.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A dánosi rablógyilkos cigányok körözése. Dr. *Aczél Nándor*, a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája köröző-levelet bocsátott ki a cigányok ellen, akik a karaván elfogatásakor elmenekültek. A körözöttek: *Lakatos Lajos* (másként *Sztojka Dolár*), nyiregyházi születésű 24—26 éves, kinek különös ismertető jele, hogy az orrán keresztül vágásból eredő sebhely van, *Lakatos János* (másként *Sztojka Kuna*) nyiregyházi születésű 18—20 éves, ismertető jele, hogy jobb arcán ostroresapástól eredt régi sebhely van. *Lakatos János* (másként *Sztojka Párna*) maklári születésű 30—35 éves kóbor cigány és *Lakatos Lina* Vilma egerszalóki születésű r. kath. kóbor cigány leány, a kik valamennyien részesei a Gyónon, július 18-ára virradó éjjelen *G. Jabok Jánosné*, *G. Jabok András* és felesége sérelmére elkövetett rablásnak, ugyanakkor *Halász Jánosné* és *Jabok Jánosné* sérelmére elkövetett betöréses lopásnak s az alsódánosi pusztán *Szarvas I.*, *Szarvas I-né*, *Szarvas T.* és *Tabányi Pál* sérelmére elkövetett rablásnak, gyilkosságnak. A három férfit alapos gyanu terheli, hogy *Szarvas (Maczéka) Teréz* szemben elkövettek a btkv. 232. §-ában meghatározott bűncselekményt, továbbá *Szarvas István* sérelmére a gyújtogatás büntetést s ez év július 1-én *Kolompár Mari* sérelmére a nagykőrösi határban

a rablás büntetését. Lakatos Lina Vilmának ismertető jele, hogy a bal arcán, a szem alatt, vágásból eredő sebhelye van.

Öngyilkos urí nő.

Életunt szerelmes.

Szublímátot vett be.

Budapest, szept. 11.

Tegnap este a Sarkantyus-utca 16. sz. alatti „Sas” szállodában egy 20—24 évesnek látszó, igen elegáns, szép urí leány szállt meg. Azt mondotta, valaki meg fogja látogatni, ha utána tudakozódna, engedjék be hozzája.

A szobaleány megkérdezte, hogy kit fognak keresni.

— A név mellékes — mondotta a szép leány — majd rám ismernek a leírásból.

A szobaleány éjjel 11 óráig várt, de mert nem jelentkezett senki, bement a vendég szobájába, hogy az ágyát megvesse és a leány marancsait kérje. A szőke leány az asztal mellett a pallón feküdt és hangosan hörgött, mellette a földön egy szublímát-pasztillás üvegcse hevert. A szobaleány lármat csapott, jöttek a mentők és a rendőrség.

A mentők megállapították, hogy a leány szublímát-pasztillával megmérgezte magát. Állapota nagyon súlyos, de nem életveszélyes; elvitték a Rókus-kórházba. A rendőrség a leány személyazonosságát ott a helyszínen nem tudta megállapítani. Semiféle írás nem volt nála, csak három levelet hagyott. Az egyiket „A rendőrségnek” címezte, ebben csak ennyit ír: „Nagyon kérem, ne boncoltassanak fel”. A másik borítékján ez olvasható: „Drága anyámnak”. A levél tartalma ez:

Kedves Anyám!

Bocsáss meg, amit tettem, de ne bántsd őt többé. Ő igazán nem tehet róla, magam, csak magam tettem. Én még most is szeretem. Bocsásd meg a tettet.

(Olvashatatlan aláírás.)

A harmadik levél zárt boríték alatt van, a borítékon a következő címzés olvasható:

Nagys. Igaz Aladár ügyvédjelölt urnak, Havas-utca 6., II. em.

Tudósítónk felkereste az életunt édes anyját és testvérét s megtudta a következőket:

Az életunt elvált asszony. Férjének Gresko Jánosnak a Kecskeméti-utcában van üzlete. Őt éviz volt férjné, azután el kellett hagyni férjét egy fiatal ember miatt. Erre kiment Oroszországba táncosnőnek, évenként visszajött és hozott pénzt.

Nagyon szerelmes volt Igaz Aladár ügyvédjelöltbe, akinek felesége akart lenni. Tegnap barátjával, Lázár Istvánnal, aki ugyanott lakik, fürdőben volt, aztán hazakísérte és azzal távozott el:

— Megyek Aladárhoz!

Előzőleg panaszkodott, hogy Aladár megcsalja. Vasárnap is látta egy másik nővel; ezt tul nem éli stb. De Lázárné nem törődött ezekkel a dolgokkal, mert a szép asszony mindig szerelmes volt és mindig életunt.

HIREK.

Haro a drágaság ellen. Lippáról jelentik: Az országos drágaságra való tekintettel a lippai kaszinó tagjai dr. Hajlik N. járási orvos kezdeményezésére szervező bizottságot alakítottak a közös konyha létesítésére. Mintául a temesvári közös konyhát veszik, a melynek a működését már tanulmányozták is és ha célszerűnek bizonyul, még a jövő hó folyamán Lippán is létesül közös konyha.

Vasuti katasztrófa. Termoliból (Olaszország) jelenti egy táviratunk: A campo-marinoi pályaudvar mel-

lett egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal, úgy, hogy 12 kocsi szétromboltatott. 7 ember szenvedett sérüléseket. Egy ember sebei halálosak.

Grieg holttestének elégetése. Bergenből jelentik nekünk: Mikor Grieg holttestével a krematórium kápolnájába érkezett a gyászmenet, Know lelkész megindító gyászbeszédet mondott, ezután pedig a koporsót a kemencében helyezték el. A német követ koszorút tett le a ravatalra, kifejezve a német császár és a német nép mélységes részvétét a nagy zeneszerző halála fölött, kiemelve Grieg művészetének jelentőségét német szempontból.

Mindenféle nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiált a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

Ingatlanok forgalma.

Kovács István és neje Pataki Julianna veszik a debreceni 7367. sz. tjkvben foglalt 4 hold 575 négyszögöl ujosztású földet Bihari István és neje Szabó Zsuzsánától 2300 kor.

Füstös Jenő veszi a debreceni 956. sz. tjkvben foglalt 675 négyszögöl Széchenyi-kerti szőlőt Kovács Gyula és neje Nagybagosi Zsuzsánától 7300 kor.

Özv. Kegyes Mihályné Szikszay Julianna veszi a debreceni 7838 sz. tjkvben foglalt 2 hold ujosztású földet Ungvári Andortól 1571 kor.

Erszény András veszi a debreceni 9103 sz. tjkvben foglalt 2 hold 250 négyszögöl Ondódi földet Tordai Gáborné Daku Rózától 2200 kor.

Nábrádi János és neje Boka Eszter veszik a debreceni 5988. sz. tjkvben foglalt 137 négyszögöl csapókerti szőlőt Kovács Istvánól 1250 koronáért.

Szolnoki Imre és neje Orosz Zsuzsanna veszik a debreceni 9234. sz. tjkvben 160 $\frac{1}{2}$ négyszögöl majorsági földet Czégény István és neje Kovács Juliánától 4400 korona.

Varga István és neje Ujvári Julianna veszik a debreceni 654. sz. tjkvben foglalt Csapó-utca 44. sz. házat Diószegi János és neje Szalai Máriától 13000 korona.

Somogyi Imréné Zolnai Mária veszi a debreceni 8800 sz. tjkvben befoglalt Perces-utca 20. sz. házat Szabó Mihály és neje Pásztor Erzsébettől 126000 korona.

Szőnyi Sándor és neje Labonc Eszter veszik a debreceni 6706. sz. tjkvben foglalt 120 négyszögöl homokkerti szőlőt Kuczik Mihályné Molnár Juliánától 2100 kor.

Tóth József és neje Vilmányi Julianna veszik a pusztai Elepi 121. sz. tjkvben foglalt 8 hold 700 négyszögöl tanyaföldet Riekl Gézától 6750 korona.

Kenyeres Károly és neje veszik a debreceni 6775. sz. tjkvben foglalt 2 hold 30 négyszögöl ujosztású földet Molnár Lajos és neje Derecskei Juliánától 1800 kor.

Szembratovics József veszi a debreceni 9814. sz. tjkvben foglalt 2 hold 279 négyszögöl ujosztású földet Sipos Zsuzsanna Papanek Istvánnától 1736 korona 50 fillér.

Nagy Gábor és neje Gyöki Julianna veszik a debreceni 3358. sz. tjkvben foglalt 2 hold 700 négyszögöl ondódi földet Kőrösi András és neje Dani Erzsébettől 4000 kor.

Id. Holti Mihály és neje Katona Julianna veszik a debreceni 1591. sz. tjkvben foglalt Darabos-utca 47. sz. házat Debreceni Károlytól 8000 kor.

A legszebb.

— Regény. —

(Folytatás.)

Ornai Margit, a bájos fiatal asszony látta, hogy Rajvai olajat akar a tüzre önteni, közelebb ment a férjéhez és gyöngéden hozzásimulva sugta oda neki:

— Menjünk!

— Ha úgy akarja, édesem, akkor menjünk.

Zálnoki közbelépett. Nem tetszett neki, hogy Rajvai vakmerő fellépésével megbontja

a társaságot, elzavarja az ő kedves vendégeit s nyomatékosan, úgy, hogy Rajvai érthetetlen belőle, mondá:

— Ugyan, csak nem fognak menni az én kedves vendégeim, mikor úgy is olyan ritkán találkozunk? Vagy a hivatlan vendéglátás hat önökre zavarólag? Hiszen, ha választásról egyáltalában szó lehet, csak kétségtelen, hogy az én vendégszeretetem az önök javára dőlhet el. Maradjanak.

Margit azonban nyugtalanodott s a kedves kis fiatal asszony egyetlen kérő tekintete hatalmasabb indok volt Jenő előtt minden vendégszeretetnél.

Rajvai itt sem állotta meg hivalkodás nélkül:

— Önök talán miattam akarnak menni? Csak maradjanak. Majd inkább én megyek. Egyéb szavam már egy sincs önökkel. Azt hangsúlyozom csupán, a mit az előbb is mondtam: Egyszer még találkozunk!

Rajvai azt se mondta: befellegzett. Sarkon fordult és távozott.

— Mind a vizig szárazon! — vágta utána Zálnoki. — No, most már tiszta a levegő. Maradunk!

Maradtak is. Rajvai pedig kiesett a számításából. Arra gondolt, hogy hamarosan követi az ifju pár és ugyancsak sokáig kellett neki leselkedni, amíg Jenő és a felesége is jöttek. Pedig nehezen várta őket. Találkozni akart velük.

(Folyt köv.)

Iskolakönyvek és író-szerek

ANTALFFY JÓZSEF

könyv- és papírzületében

legszilidabb kiszolgálás

mellett kaphatók, Piac-u.

44. sz., Letztor mellett.

Bekötéseket

10 kr.-tól feljebb készítették.

Minden okos és takarékos háziasszony az ártalmatlan

„STELLA”

sütőporral 992

süti tésztaját. Különösen bevált cikk, minden elképzelhető tésztahoz alkalmas. — Ára 10 fillér és 20 fillér. Kapható fűszerkereskedésekben és drogériákban. Gyárosa:

STELLA vegyészeti gyár

Ledermann D. Budapest, VII., Nefelejts-u. 39.

Felakasztani való passatutti

Csemege-szőlő

kilogrammonként

23 krajcárjával

naponta frissen rendelhető

gróf Dégenfeld és dr. Balkányi urak

ERZSÉBET szőlő-telepéről, Kossuth-u. 32.

Telefonszám 40 és 159.

Iskolás fiúk és leányok részére
 Ingek, nadrágok,
 szoknyák, hálókabátok, harisnyák,
 zsebkendők,
 gallérok, kézelők, nyakkendők.
 Intézatek részére előírás szerint
Donogán és Somossynál
 Debrecen, kistemplombazár.

A., Fillérbank szövetkezet
 Piac-utca 41.
 Heti befizetésekkel törleszhető
kölcsönöket
 ad kedvező feltételek mellett.

Ezer korona ovadékkal kö-
 zépkorú jó írá-
 su egyén magánhivatalnoknál
 bizalmi, pénzbeszedői, bizományi
 vagy ehhez megfelelő állást keres helyben
 és vidéken.
 Cím a kiadóhivatalban

Eladó uri ház.

Egy 352 négyszögöl területű, a város köz-
 pontján lévő teljesen különálló, legmodernbb
 berendezésű uri ház eladó. Van benne 6 szoba
 (3 utcai, 3 udvari) előszoba, teljesen felszerelt
 fürdőszoba, konyha, kamara, cselédszoba, üve-
 ges folyósó, mosó konyha, boros-, zöldséges- és
 rászinca, az egész lakásban vízvezeték és gáz-
 világítás, parkírozott udvar, nagy kert, ezenki-
 vül egy kis házmesteri lakás, mely áll 1 szoba,
 konyha, kamarából. Az udvaron igen jó vízi-
 kut. Érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhet-
 nek Lorántffy utca 13. szám alatt Erdődy Lajos
 építész urnál, esetleg a tulajdonosnál
Bárdossy Gyulánál, Budapesten,
 Rottenbiller utca 27. sz. földszint 1. 1027

Acél Henrik
 új

könyvkereskedése
 és antiquáriuma
 Piac utca 24. szám alatt
 ref. kistemplommal szemben
megnyílt.
 Telefon 575. szám.
 VESZ:
teljes könyvtárakat,
 valamint
 egyes műveket a legmagasabb áron.
 Mindenféle irodalmi művek mélyen
 leszállított áron. 273

Szendrő Sándor
 zongora és hangszerkészítő.

Ajánja legjobb gyártmányu
zongoráit
 és
pianinóit
Gramofonjait
 és nagyválasztéku
Gramofon-
lemezeket.

Javításokat és hangolásokat előnyös árban eszközöl.
 Zongorák bérbe kaphatók.
 Üzlethelyiség Debrecen, Szt.-Anna-utca 3. sz.

Kiadó pincék.
 A zenedének Csapó- és Vár-utca
 sarkán levő házában. Értekezhetni
Dr. Márton Kálmán
 ügyvédnél
 Piac-utca 74. sz. a.

Bankegyesület r.-t.
Debrecen, Piac-u. 72.

**Leszámitol váltókat, utalványokat, nyit-
 tételeket stb.**
Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt
 nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és
 házakra.
Előleget ad értékpapírokra, árukra stb
Atvesz tőzsdéi megbízásokat.
Elfogad betéteket könyvecskókra, folyó
 (chek) szám ára és pénztárjegyekre és
Vállalkozik minden egyéb bankügylet
 kötésére is.
Az igazgatóság.

Olcsó kölcsön.
 A mai nagy pénzdrágaságban, ami-
 kor a takarékpénztárak, bankok és szö-
 vetkezetek kölcsönt vagy egyáltalán nem
 vagy csak igen nagy kamatra tudnak adni
a legolcsóbb kölcsönt
 Debrecen sz. kir. város árvaszékénél,
 lehet kapni a gyámpénztárból.
 A gyámpénztárnak egy millió kor.
 kölcsön dható pénze van. Kölcsönt az
 Arvaszék ad házakra és földbirtokra a
 bocsérték egy harmadrészig, 6% kamatra
 a mely kamaton túl semmiféle kezelési
 vagy más jutalékot nem kell fizetni.
 Felvilágosítást díjtalanul ad dr. Dóczy
 mill árvaszéki ügyész Piac-u. 7. sz. alatt Irodájában.

!! Egyéves önkéntes urak figyelmébe !!

Van szerencsém a leendő egyéves önkéntes urakat értesíteni, hogy nálam
 bármely fegyvernemhez tartozó urak részére a legjobb s legegánsabb kivitelben
 és igen jutányos árban készülnek

egyenruhák.

Minden megrendelt egyenruháiért valamint felszerelési cikkek szabályszerűségéért felelősséget vállallok
 Ugyancsak kitűnő lovagló (britses) nadrágokat valódi angol sza-
 bás szerint készítek. — Ugyisintén polgári öltönyöket valamint
 díszmagyar öltönyöket a legegánsabb kivitelben készítek.

KISZEL SÁNDOR

Kiváló tisztelettel
 katonai- és polgári szabó. Elsőrendű
 katonai felszerelési cikkek raktára.
 Debrecen, Kossuth utca 19. a színházzal szemben.

**Ha Kőszvényben vagy csuzban szenved, ha reo-
 matikus bántalmak
 gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert**

„Tölgyfa balzsam”-ot

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdal-
 masabb, kőszvényes vagy csuzos beteg-
 ségeket, hát és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szagát.

A Tölgyfabalzsam a balzsamok királya,

mert **hatása gyors és biztos.** Mint lob és dagznat oszlató
 szer páratlan. — Csak külsőleg használandó egyszerű bedörzsölés által.
 Egy próba meggyőz arról, hogy a **Tölgyfa balzsam a leg-
 jobb szer** a csuz, kőszvény, üdőideg zsába, (ischias) ellen feltalált ősz-
 zes szerék között.

1 üveg Tölgyfabalzsam ára 1 kor. 50 fillér.
Mihalovits Jenő gyógyszerháza Debrecenben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnél tudakozásokra pentesen válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be- küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

JELESEN érettségizett joghallgató tanítást el- vállal. Cim a kiadóba. 3937

KÁRPITOS házakhoz vidékre legjutányosabban ajánlkozik do gozui. Oláh András Csapo-utca 28. szám. 3932

IPAROSOKNAK, kereskedőknek havi 10 frtért, esetleg arukért könyvelek. Cim a kiadóban.

32 fillér egy kiló csemege szőlő. Simonffy-utca 6. sz. vassátorba. Saszla szőlő nagyban ke- reskedőknek. 3931

KÖZSKENYÉR kitűnő, kapható uradalmi ke- nyérsüü ónél, ki ója 13. kr. Erzsébet-ut 26.

URASÁGÓKTOL levett ruhákat veszek a leg- magasabb árban. Neumann M. Bádógos utca 2. szám. 2647

HARISNYAK-TÖ IPAR VALLALAT. Haris- nyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9113

Csemege szőlőt ajánlok kereske- dők- és magánto- gyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Tele- fon 294.

FELKÖTNI való szőlő finom csemege fajokban vegyesen passatuttival, kilója 30 kr. Szabó Lajos Fianál. 3952

TARKA és tehénemű ruha varrás gyorsan és jutányosan elvállalok. Salétrom-u. 20. sz.

5 k. postakosár elsőrendű csemege szőlő a leg- olcsóbb napi árban, 5 kilogramm postabödön akác v vagy hársavirág méz 5 kor. 50 fillér. 5k. post acesomag cukortorma K 2.80 Dávid Zoltán kiviteli üzletében Rákóczy- és Eötvös- utca sarkán. Távbeszélő 315 sz. Egy tanuló felvétetik. 3577

FEHÉRNEMŰ varróné ajánlkozik házakhoz, Boldogfalva utca 22. szám. 3940

KÜLÖN BEJÁRATU csinosan buturozott szoba egy esetleg két ur részére azonnal kiadó. Kossuth utca 58. ajtó 6. szám.

HAJ! HAJ! Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű haj- munkákat készít Bocan Ferenc fodrász, Hat- van utca 2. Kihullott hajat veszek. 9409

HARISNYA KÖTÉST és fejelést jutányos árban készített, a legjobb szintartó pamutokból Márton Gyula rövidaru üzlete Piac utca 9. a „Bika“ szálloda mellett. 3642

Keresiet.

VARRO leányok és szabó segédek felvételnek Róz-a Ignácznál Kistemplombazár. 3874

ELVESZETT Hétfőn délután Szt.-Anna utcán egy egy kis nyírott fehér pinesi kutya, a szí- ves megtaláló igen jó jutalmat kap, ha azt tulajdonosához Teleky utca 6. sz. alá viszi.

Eladás.

HATVAN-utcai kert első járás 49 szám két és egynegyed nyilas szőlő eladó. Értekezhetni Agárdi-utca 6. 3902

ELADO a Nagycserén 20 hold kitűnő szántóföld ujonnan épült lakással, értekezhetni Széche- nyi-utca 42. 3930

ELADÓ cuszába 40 négyszögöl újföld 2 és fél hold, értekezhetni ulajdonossal Homok-u. 40.

ERMELLEKI bor 50 litertől eladó, Peterfia 18. Literenkét 25. krj. 3882

EGY jó karban lévő zongora eladó, József kir. herceg-utca 59. sz. alatt. 3884

ENNI és sertésnek való burgonya van eladó. Apaffy utca 69. sz. alatt. 3941

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapo-u. 30.
Telefon 558 sz.

EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA VAN A FÜRDŐ!

Báró KOZMITZA, ezélett MATTONI-féle

„Erzsébet-Sósfürdő“

téli és nyári gyógyhely

Budapest—Kelenföld, villamos vasút közlekedés
Telefon 40—84.

191 A gyógyhely források ajánlhatók:

a belek bántalmánál, alhasi és által. vérbőségnél, májba-
joknál, aranyéremi, túlságos elhízásnál, közvégyéni és
női bajoknál.Központi gőzfűtés, villamvilágítás, penzió rendszer. A téli
idény alatti (szept. 1-től) árkedvezmény. Bővebb felvilágo-
sítással szolgál és prospektust küld

A Fürdőigazgatóság.

Báró Kozmitza budai Király-késérőve elsőrendű hashajtó

Téli-nyári gyógyhely!

Beiratások
a nyelviskolában.

Rosz-féle nyelviskolában

1907—8. tanévre szóló beiratások

Szeptember 1-én
kezdődtek.Tandj egész évre 100 korona, mely összeg
havi részletekben fizetendő.

Magánóradij 3 kor.

Intézeti helyiség!

Debrecen Széchenyi-utca 19.

Tisztviselők figyelembe!

Az o. magy. I. ált. tisztviselő
egylet kolozsvári képviselősege
(Kolozsvár, Ferencz József-u 7. sz. a.)nyugdíjjogosult állami-, megyei- és városi
tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyug-
díjasoknak mindennemű egyleti ügyben,
ugyszintén 20törlesztési kölcsönügyekben
díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

1517—1907. vk. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak V. 2085/4. 907. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Grézer Ferenc részére özv. Bognar Dávidné debreceni lakostól 120 kor. tőke, ennek 1905. évi aug. 5. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 69 kor. 06 fill. perköltség erejéig 1906. július 21. bíróság felőlfoglalt és 934 kor. becsült butorok s egyéb ingóságok, 1907. évi szept. 12. délután 4 órakor kezdődő és Erzsébet-u. 52. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el- fognak adatni.

Debrecen, 1907. évi aug. hó 16.

Oláh Géza,
bírói kiküldött

Eperjesi cserépkályhák

gyári raktára és

egyedárusítása

Debrecen és vidékére

KOVÁCS GYULA

vasúzetében

a „Bika“ szálloda mellett.

9535—1907. Tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Takarékos és Hitelintézet részv. társ. végrehajtónak Nagy András és neje végrehaj- tást szenvedők elleni 70 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kir. törvényszék terü- letén levő Debrecen város határában fekvő a debre- ceni 3750. sz. tjkvben A+4 sor 5031 a/1—a hrsz. a. foglalt vargakerti szőlőre 3956 korona azonnal meg- állapított kikiáltási árban az újabb árverést elre- delte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi szept. hó 20-ik napjának délután 3 órakor a kir. tszék árverési termében megtartandó nyilvános árve- résen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 395 kor. 60 fill. készpénz- ben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött ke- zéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezeséről kiállított szabályszerű elismer- vényt átszolgáltatni.

Kelt Debrecenben a kir. tszék mint tkvi ható- ságnál 1907. július 27.

Kelemen Ernő,
kir. tszéki bíró.

Az őszi és téli ujdonságok

női ruhaszövetek,
flanelek

és barchetekben megérkeztek

BOSZNAV J. és TSA

divatruházában

Debrecen, Kossuth utca 5. szám.